

Důstojnost rodiny

Domov má být první a hlavní školou, kde si děti osvojí lidské a křesťanské ctnosti.

27.01.2019

Když Hospodin Bůh dokončil šestého dne své stvořitelské dílo, „vytvořil člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem“.[1] Bůh měl radost z každého díla, které učinil, ale ze stvoření lidského rodu se radoval přímo neskonale. Viděl, že to, co učinil, bylo „*velmi dobré*“, jak dosvědčuje Písmo[2]. Jakoby tím

svatopisec chtěl zdůraznit zvláštní Boží působení při stvoření člověka, jenž byl se svou duchovou a nesmrtelnou duší stvořen k obrazu a podobě Stvořitele. Jen to však Pánu nestačilo. Dal proto člověku nezasloužený podíl na svém vlastním vnitřním životě: učinil ho svým dítětem a obdařil ho tzv. nadpřirozenými (vlitými) ctnostmi.

Boží prozřetelnost tomu chtěla, aby člověk svobodně spolupracoval na dosažení nebeského království. Aby však tato spolupráce nebyla vystavena všanc kolísání rozmarů, rozhodl se ji Pán chránit prostřednictvím přirozené instituce manželství,^[3] jež bylo později Kristem povýšeno na svátost.

Rodina – velká lidská rodina a každá z rodin, které by ji měly tvořit – je jedním z přirozených nástrojů chtěných Bohem pro to, aby lidé spořádaně spolupracovali s jeho

stvořitelskou vůlí. Tato Boží vůle počítat s rodinou ve svém plánu spásy se v průběhu časů potvrdila prostřednictvím nejrůznějších smluv, které Hospodin postupně uzavíral se starověkými proroky Noem, Abrahámem, Izákem a Jákobem, až nakonec Vykupitelův slib došel naplnění v Davidově rodu.

Když se naplnil čas, anděl Páně zvěstoval lidem naplnění Božího záměru: v Nazaretě se řízením Ducha svatého narodil z Marie Panny Ježíš. Bůh přichystal pro svého Syna rodinu tvořenou Josefem, adoptivním otcem, a Marií, panenskou Matkou. Pán chtěl, aby se v tom odrážel způsob, jakým se měly rodit a vyrůstat jeho lidské děti: v rámci stabilně zřízené instituce.

„Připomínáme si události kolem narození Božího Syna; prodléváme v betlémské jeskyni, v domě v Nazaretě a víc než jindy jsou ve

středu naší pozornosti Maria, Josef a dítě Ježíš. Co nám chce říci prostý, a přece podivuhodný život Svaté rodiny?“[4] Na otázku, kterou nám klade svatý Josemaría, můžeme odpovědět slovy Kompendia Katechismu (katolické církve), který říká, že křesťanská rodina je podle obrazu Ježíšovy rodiny také domácí církví, protože vyjadřuje komunitní a rodinnou povahu církve jakožto rodiny Boží.[5]

Rodina má pro své přirozené a nadpřirozené poslání, pro svůj původ, povahu a cíl velkou důstojnost. Každá rodina má posvátný charakter a od svých členů, od občanské společnosti a od církve si zaslouží úctu a péči. Její podstata by byla vážně ohrožena, kdyby byla zredukována jen na manželský svazek, na pokrevní pouto mezi rodiči a dětmi, na jakýsi druh sociální jednotky či způsob harmonizace partikulárních zájmů.

Svatý Josemaría neustále připomínal, že „musíme pracovat na tom, aby se tyto křesťanské buňky společnosti rodily a rozvíjely s touhou po svatosti“.[6]

Domov má být první a hlavní školou, kde si děti osvojí lidské a křesťanské ctnosti. V sociálních vztazích, které členové rodiny naváží, se přirozeně odráží dobrý příklad rodičů, sourozenců a ostatních členů rodiny. Není náhodou, že církev má zájem na tom, aby se rodina jako škola ctností správně vyvíjela. Její zájem se však neomezuje jen na toto.

Prostřednictvím velkorysé spolupráce křesťanských rodičů s Božími úradky Bůh sám „rozšiřuje a obohacuje svou rodinu“.[7] Tajemné Tělo Kristovo na zemi se početně zvětšuje a roste v ctnostech a z křesťanských domovů nabízí Pánu zvlášť milý obětní dar.[8]

Rodina vytváří určitá práva a zejména povinnosti: všichni její členové si mají být vědomi důstojnosti společenství, jež vytváří, a poslání, jež je tomuto společenství svěřeno. Každý z nich má své povinnosti plnit s plným vědomím odpovědnosti, i za cenu nezbytných obětí. Co se práv týče, rodina vyžaduje úctu a péči od státu. Má na to právo z dvojího důvodu: jednak stát vznikl na základě rodiny, jednak společnost bude taková, jaké budou rodiny.[9]

Aby členové rodiny mohli všechny tyto povinnosti plnit, je nezbytné, aby své lásce dodali nadpřirozený charakter, protože i rodina má nadpřirozený charakter. Z této lásky – jemné a náročné zároveň – pak vyklíčí projevy něhy, jež dělají z rodinného života předzvěst nebe. „Manželství spočívající na výlučné a konečné lásce se stává znázorněním vztahu Boha k jeho lidu a naopak:

způsob, jakým Bůh miluje, se stane měřítkem lidské lásky.“[10]

Vzhledem k současné společenské situaci je zvlášť naléhavé, aby byl rodinám opět vtisknut křesťanský smysl. Tento úkol není jednoduchý, ale zato vzrušující. Kdo se chce na tomto nesmírném úkolu podílet a zároveň tak vrátit společnosti křesťanského ducha, musí začít tím, že si nejprve zamete před svým vlastním prahem.

Zvláštní význam pro dosažení tohoto záměru nabývá výchova dětí, která je veledůležitým aspektem rodinného života. Abychom mohli na tuto velkou výzvu odpovědět, abychom mohli vychovávat ve společnosti, která je z velké části zpohanštělá, měli bychom si připomenout dvě základní pravdy: „Za prvé, člověk je povolán k životu v pravdě a v lásce, a za druhé se každý člověk realizuje upřímným sebedarováním.“[11] Do

výchovy mají být zapojené jak děti, tak rodiče, jejich první vychovatelé, protože výchova může probíhat pouze „ve vzájemném společenství osob“. Vychovatel jistým způsobem v duchovním smyslu „plodí“ a „z tohoto zorného úhlu může být výchova považována za skutečný a pravý apoštolát. Je to životně důležitá komunikace, která nevytváří jen hluboký vztah mezi vychovatelem a vychovávaným, ale dává oběma účast na pravdě a lásce, na konečném cíli, k němuž je Bohem Otcem, Synem a Duchem svatým povolán každý člověk“.[12]

[1] Gn 2, 7.

[2] Srov. Gn 1, 31.

[3] Srov. Gn 1, 27.

[4] Svatý Josemaría, Jít s Kristem, č. 22.

[5] Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, č. 350.

[6] Svatý Josemaría, Rozhovory, č. 91.

[7] 2. vatikánský koncil, past. konst. Gaudium et spes, č. 50.

[8] Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, č. 188.

[9] Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, č. 457–462.

[10] Benedikt XVI., enc. Deus caritas est, č. 11.

[11] Jan Pavel II., Dopis rodinám (2–II–1994), č. 16.

[12] Tamtéž.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
dustojnost-rodiny/](https://opusdei.org/cs-cz/article/dustojnost-rodiny/) (28.01.2026)